

Laukaan kunnan lausunto Kiuassuon tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmaan

Kunnanhallitus 07.10.2024 § 175

522/11.00.03/2024

Päätösehdotus	Laukaan kunta lausuu Kiuassuon tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta seuraavaa: Ympäristövaikutusten arvioinnissa arvioidaan sekä tuulivoimala-alueen että sähkönsiirtoverkon vaikutuksia. Sähkönsiirtoverkon linjausvaihtoehdossa SVEB, joka suuntautuu Äänekosken Loukeenpohjasta etelään kohti Laukaan Vihtavuoren sähköasemaa (28 km), joudutaan rakentamaan uutta johtokäytävää sekä leventämään olemassa olevaa käytävää. Johtokäytävät ovat kauaksi näkyviä vaurioita maisemassa, joten uusia käytäviä tulisi avata harkiten. Puuttomilla johtokäytävillä voi olla myös haitallisia vaikutuksia mm. luonnon monimuotoisuuteen, ekologiin yhteyksiin ja luontokatoon. Hiukan pienenmässä mittakaavassa vastaavia haittoja saattaa esiintyä tuulivoimala-alueen uutta tiestöä toteutettaessa. Kunta edellyttää, että YVA-menettelyn aikana näistä toimenpiteistä aiheutuvia vaikutuksia selvitetään, arvioidaan ja vertaillaan riittävällä tarkkuudella ja kiinnitetään erityisesti huomiota ratkaisuihin ja menetelmiin, jotka lieventävät aiheutuvia haittoja. Laukaan kunnan alueella hankealueelle sijoittuu Heinäahon pohjavesialue ja useita metsälain 10 §:n mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä. Näiden kohteiden suojeleminen ja tilan turvaaminen tulee YVA-selostuksessa, yleiskaavoituksessa ja hankkeen toteuttamisessa ottaa huomioon. Merkittävimmiä ihmisiin kohdistuviksi vaikutuksiksi YVA-ohjelmassa arvioidaan olevan melu ja välke sekä muutokset alueen maisemassa. Laukaan kunta yhtyy Äänekosken kaupungin antamaan lausuntoon melumallennuksien laatimisesta. Hanke sijoittuessa kahden kunnan rajalle ja kahden yleiskaavan alueelle, tulee melumallinnuksissa huomioida vaihtoehto, että hanke toteutuisi ainoastaan toisen kunnan alueella. Siksi melumallinnukset tulisi koko hankekokonaisuuden lisäksi tehdä kunkin kunnan alueelle omina mallennuksina, jotta melun leviäminen ja sen vaikutukset voidaan arvioida kuntakohtaisesti. Melulla on vaikutusta mm. naapurikunnan alueiden käyttöön, mikäli tuulivoimahanke toteutuu vain toisen kunnan alueella.
Päätös	Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin.
Selostus	Eolus Finland Oy on toimittanut Keski-Suomen elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukseen (ELY-keskus) ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä annetun lain (252/2017) mukaisen arviointiohjelman (YVA-ohjelma) Laukaan kunnan ja Äänekosken kaupungin alueille suunnitteilla olevasta Kiuassuon tuulivoimahankkeesta (tuulivoimalan alue ja sähkönsiirto). Kiuassuon tuulivoimalahanke edellyttää laajuutensa vuoksi YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamista. YVA-menettelyssä arvioidaan toiminnasta aiheutuvat ympäristövaikutukset sekä lisätään kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia suunnitteluun. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä, vaan menettely tuottaa tietoa päätöksenteon ja suunnittelun perustaksi.

ELY-keskus on varannut Laukaan kunnalle mahdollisuuden antaa lausunnon YVA-ohjelmasta. Ohjelma on ollut nähtävillä 4.9.–4.10.2024 välisenä aikana. Ohjelmaan liittyvä avoin vuorovaikutustilaisuus järjestettiin Suolahdessa 12.9.2024. YVA-selostus on arvioitu valmistuvaksi keväällä 2025 ja YVA-menettely päättyväksi syksyllä 2025, jolloin Keski-Suomen ELY-keskus antaa yhteysviranomaisena perustellun päätelmän YVA-selostuksesta.

YVA-ohjelma on saatavilla osoitteesta <https://www.ymparisto.fi/kiuassuon-tuulivoimahanke-YVA/>

Laukaan kunnalle on myönnetty jatkoaikaa lausunnon antamiseksi. Lausunto tulee toimittaa yhteysviranomaiselle 11.10.2024 mennessä.

Äänekosken kaupunginhallitus on antanu YVA-ohjelmasta lausunnon [16.09.2024 § 223](#). Laukaan kunnan ympäristönsuojelu ja ympäristöterveys ovat myös antaneet lausuntonsa.

Kiuassuon tuulivoima-alueen osayleiskaava ja YVA-ohjelma

Kiuassuon tuulivoimahankkeessa laaditaan samanaikaisesti YVA-menettelyn kanssa tuulivoimaosayleiskaavaa. Hanke sijoittuu Laukaan kunnan ja Äänekosken kaupungin rajalle. Kaavan laatimisesta vastaa Laukaan kunta omalla alueellaan ja Äänekosken kaupunki omallaan.

Hankkeessa sovelletaan erillismenettelyä, jossa ympäristövaikutusten arviointi ja kaavoitus etenevät samanaikaisesti rinnakkain, mutta erillisinä menettelyinä omissa asiakirjoissaan. Laukaan kunnan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 23.9.2024 § 27 päättänyt hyväksyä Eolus Finland Oy:n laatiman kaavoitusaloitteen Kiuassuon alueelle. Äänekosken kaupunki on hyväksynyt vastaavan kaavoitusaloitteen 1.7.2024.

YVA-ohjelmassa esitetyt tarkasteltavat vaihtoehdot YVA-menettelyn yhteydessä

Kiuassuon hankealueelle suunnitellaan enintään 14 voimalan tuulivoimapuistoa, jossa voimaloiden yksikköteho tulisi olemaan enintään 10 MW. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, roottorin halkaisija 175 metriä ja napakorkeus 212,5 metriä. YVA-menettelyssä tutkitaan seuraavanlaisia alustavia vaihtoehtoja (VE):

- VEO: Hanketta ei toteuteta
- VE1: Toteutetaan 14 voimalan hanke
- VE2: Toteutetaan 9 voimalan hanke

Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kahta eri vaihtoehtoa. Molemmissa vaihtoehtoissa alkumatka hankealueen lounaisreunasta länteen päin on maakaapelia, joka kulkee kantatien 69 (Suonenjoentie) reunassa, tien pohjoispuolella. Maakaapelireitin pituus on 5,5 km. Maakaapeli yhdistyy sähköasemaan Sirkkaharjun teollisuusalueen länsipuolella ja jatkuu siitä eteenpäin kohti länttä 110 kV ilmajohtona. Ilmajohdon vaihtoehdot:

- SVEO: Hanketta ja sen sähkönsiirtoa ei rakenneta.
- SVEA: Ilmajohdoreitti Sirkkaharjun sähköasemalta länteen. Reitti kääntyy kohti luodetta Äänekosken Loukeenpohjassa. Reitin lopullinen päätepiste on Äänekosken Koiviston sähköasema. Reitin pituus on 10,5 km. Alkumatka ilmajohtoreitistä (5,9 km) kulkee samaa linjausta kuin SVEB.
- SVEB: Ilmajohdoreitti Sirkkaharjun sähköasemalta länteen. Reitti kääntyy kohti etelää Äänekosken Loukeenpohjassa. Reitin lopullinen päätepiste on Laukaan Vihtavuoren sähköasema. Reitin pituus on 28,4

km. Alkumatka ilmajohtoreitistä (5,9 km) kulkee samaa linjausta kuin SVEA.

Ympäristövaikutusten arviointi tulee perustumaan mm. seuraaviin tietoihin ja selvityksiin: asukaskysely, vuorovaikutustilaisuudet, melu-, välke-, kasvillisuus- ja luontotyyppi-, lintujen kevät- ja syysmuutto-, pesimälinnusto-, metsojen soidinpaikka- ja pöllöselvitys, päiväpetolintujen lentoreittitarkkailu, salassa pidettävän petolinnun satelliittiseuranta, tietokantatiedot petolintujen tunnetuista pesäpaikoista, muuton aikainen lintujen törmäysriskimallinnus, paikallisten petolintujen törmäysriskimallinnus, liito-orava-, viitasammakko- ja saukkoselvitys, lepakoiden pesimäaikainen selvitys, nisäkkäiden lumijälkilaskenta, Natura-arviointi, havainnekuvat ja näkyvyysalueanalyysit sekä arkeologinen selvitys. Lisäksi arviointi tulee perustumaan muista tietolähteistä (kuten viranomaisrekisterit) saataviin tietoihin alueesta.

YVA:ssa arvioidaan seuraavien tekijöiden aiheuttamia ympäristövaikutuksia: tuulivoimalat, hankealueen uudet ja perusparannettavat tiet, hankealueen sisäinen sähkönsiirto ja hankealueen ulkopuolinen sähkönsiirto. Alustavan tarkastelun mukaan Kiuassuon tuulivoimahankkeen merkittävimmät negatiiviset vaikutukset kohdistuvat linnustoon, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen (melu ja välke) sekä maisemaan. Tuulivoimahankkeen toteuttamisen merkittävimmät positiiviset vaikutukset ovat vaikutukset ilmastoon ja luonnonvarojen hyödyntämiseen, kun tuulienergialla korvataan uusiutumattomia energialähteitä.

Voimaloiden etäisyydet loma- ja vaikutuisesta asutuksesta

YVA-ohjelman mukaisesti Kiuassuon tuulivoimahankkeessa alustavan voimalatarkastelun mukaisesti asuin- ja lomarakennusten ja tuulivoimalaitosten välinen etäisyys on pääsääntöisesti vähintään 1,5 kilometriä.

YVA-ohjelmassa esitetty eri sidosryhmien välinen vuorovaikutus ja kansalaisten osallistuminen YVA-menettelyn aikana

Eri sidosryhmien välinen vuorovaikutus ja kansalaisten osallistuminen ovat keskeinen osa hankkeen YVA-menettelyä. Kiuassuon tuulivoimahankkeesta laaditaan verkkopohjainen kysely, johon voivat vastata paitsi lähialueen asukkaat, myös kaikki kuntalaiset, vapaa-ajanasukkaat, alueen muut käyttäjät sekä muut asiasta kiinnostuneet. Kyselyyn on mahdollista vastata myös paperisella kyselylomaketta. Kyselyn tuloksia täydennetään ja syvennetään tarvittaessa haastattelujen avulla. Lisäksi YVA-ohjelma- (syksy 2024) kuin YVA-selostusvaiheessa (keväät-kesä 2025) järjestetään vuorovaikutustilaisuus. YVA-ohjelma ja YVA-selostus ovat julkisesti nähtävillä kuulutusaikana. Osallistumismahdollisuuksista kuulututetaan sanomalehdissä ja kuntien virallisilla ilmoitustauluilla. Aineistot tulevat nähtäville paperiversioina ja sähköisesti ympäristöhallinnon YVA-hankesivuille.

Vuorovaikutustilaisuuksissa ja kirjallisissa kannanotoissa esitettyjä mielipiteitä sekä seurantaryhmän kommentteja käytetään asukaskyselyn lisäksi lähtöaineistona arvioitaessa hankkeen ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia. Hankkeen ihmisiin kohdistuvat vaikutukset koskevat erityisesti lähiasutusta.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Valmistelija

Valmistelija: kaavoitusjohtaja Mari Holmstedt, puh. 040 031 7759

